1828. Nr. 79.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 30 SEPTEMBER.

De Staatsraad, Gouverneur der provincie Drenthe verwittigt de daarbij belanghebbenden, dat de aanstekende pokziekte onder de schapen van de gehuchten en buurtschappen Leggelo, gemeente Dwingelo, de Haar, gemeente Assen, Braamingh, gemeente Beilen, Ilde, gemeente Vries, Stuifzand en Zwartschaap, gemeente Ruinen, nog niet hebbende opgehouden, en deze ziekte ook ontstaan zijnde onder de schaapskudden van Anreep, gemeente Assen, overzulks, tot nader order, alle gemeenschap der schapen van deze gehuchten en buurtschappen, met die van elders blijft verboden, en geene schapen der betrokkene [illegible] mogen worden verkocht, of naar andere gemeenten, inzonderheid niet naar de openbare veemarkten, gebragt;

Ontbiedt de plaatselijke autoriteiten en derzelver onderhoorige beambten, mitsgaders de 's Rijks veeartsen in Drenthe, om hierop naauwkeurigijk te waken, en om jegens de overtreders der gestelde [illegible] aanhouding van het [illegible], ten einde, overeenkomstig de bestaande wetten, te worden achtervolgd en gestraft.

Deze zal worden opgenomen in de Drentsche Courant, ten fine vermeld.

Assen, 26 September 1828.

De Staatsraad, Gouverneur voorn.,

P. HOFSTEDE.

De Staatsraad, Gouverneur der provincie Drenthe brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, wegens de noodige herstellingen aan de Schipborger brug, de passage over dezelve, van af maandag [illegible] gedurende 14 dagen, gesloten [illegible], op zondag den 26sten [illegible] Assen, Vries, Zuidlaren en Alloo [illegible] Besturen te zijn aangeplakt en voorts in de eerstkomende Drentsche Courant worden opgenomen.

Assen, den 26 Sept. 1828. P. HOFSTEDE.

De Staatsraad, Gouverneur van Drenthe verwittigt de gegadigden, dat in deszelfs bureau ter inzage voorligt het bestek, waarnaar op 25 October 1828, te Antwerpen, openbaar aan den minsteischende zal worden uitbesteed het leveren van onderscheidene artillerie- en magazijns-behoeften, ten dienste van 's Rijks vierde Artillerie-Directie.

Deze zal worden geplaatst in de Drentsche Courant, ten fine vermeld.

Assen, 27 September 1828. P. HOFSTEDE.

's GRAVENHAGE, den 27 September.

Z. M. zal vrijdag het kamp bij Zeist bezoeken en van daar naar het Loo wederkeeren. Hoogstdezelve zal aanstaanden maandag den 29sten dezer de laatste publieke audientie aldaar verleenen.

— Men verzekert, dat de heeren *Sandberg* en *Dottenge* hun eervol ontslag als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben verzocht en verkregen.

— Van Weenen wordt geschreven den 12 September: Z. K. H. de Prins *Gustaaf* van Zweden heeft met zijn bataillon het kamp bij Baden betrokken. Het op handen zijnde huwelijk van dien Prins met de Prinses der Nederlanden heeft, ten opzigte van zijnen titel als Prins van Zweden, eene diplomatische onderhandeling van wege het Stokholmer Hof veroorzaakt, waarmede de Zweedsche gezant alhier, graaf *van Lowenkielm*, belast is. De Keizer van Rusland is dien Prins zeer genegen, en Z. M. onze Keizer laat zich ook veel aan hem gelegen liggen.

— Van wege de heeren *Hope en comp.* te Amsterdam is een bericht bekend gemaakt, betreffende het besluit van Z. M. den Keizer van Rusland, om, door hunne tusschenkomst, eene geldleening te openen van achttien millioenen guldens, in drie reeksen, elk van 6 millioenen, en losbaar in 37 jaren.

Ten gevolge van deze beschikkingen hebben de heeren *Hope en comp*, met goedkeuring van Z. M. den Koning der Nederlanden, de leening der eerste reeks van 6 millioenen geopend.

— den 26 September. Gisteren is alhier aangekomen Z. E. de generaal *van den Bosch*, 's Konings commissaris-generaal in de westindische bezittingen. Z. E. was met Zijner Majesteits schip *de Zwaluw*, kapitein *Ampt*, eergisteren, na eene

reis van acht weken, te Helvoetsluis binnengeloopen.

— Te Leijden overleed den 26sten dezer, ten huize van zijnen vader, in den ouderdom van 53 jaren, de heer *Theodorus Adrianus Clarisse*, Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan de Hoogeschool te Groningen.

ASSEN, den 29 September.

De Heer *H. Cras*, Pred. te Havelte is door Z. M. Emeritus verklaard op een pensioen, ingaande met 1°. Jan. 1829. De Heer *H. J. Staverman*, Pred. te Elspeet op de Veluwe, is beroepen tot Predikant te Diever.

FRANKFORT, den 21 September.

In klein Wallachije staan, volgens de laatste berigten, de zaken niet zeer gunstig voor de Russen. De Turken zijn op nieuw van Kalefat en Czernez uitgerukt en tot Zimn, een half uur afstands van Krajova, getrokken, uit welke stad de geheele bevolking reeds gevlugt was, toen het aan de russische ruiterij gelukte de Turken tot den aftogt te dwingen. Ondertusschen heeft klein Wallachije hier door schrikkelijk geleden en wordt het land door alle die uitvallen aan verwoesting ten prooi. De versterkingen, die den generaal *Geismar* toegezonden zijn, moeten weldra zijne magt op ongeveer 25,000 man brengen.

— den 23 September. Des nachts tusschen den 4den en 5den is Z. M. de keizer van Rusland te Odessa terug gekomen, daar tegenwind hem belette de reis naar Varna ter zee voort te zetten. Z. M. heeft derhalve besloten zich derwaarts over land te begeven en is dadelijk van Odessa vertrokken om over Satunowa, Babadagh, Kustendschi, Mangalia en Kowarna naar zijn leger te gaan. Generaal *Alexander Benkendorff* vergezelt den Keizer. Generaal graaf *von Nostitz* en een gedeelte van het corps diplomatick zullen een gunstigen wind afwachten en Z. M. over zee volgen.

— Van Konstantinopel meldt men den 30sten Augustus, dat aldaar de tijdingen van de voordeelen, die de Turken voor Schumla en in Klein-Wallachije op de Russen behaald hebben en die merkelijk vergroot werden, veel vreugde hadden verwekt. Ook was de onderwerpilig der oproerigen in Bosnie, die aan den Sultan om eene nieuwe kapitulatie gesmeekt hebben, niet weinig genoegen verwekken.

De pacha van Scutari heeft 8000 Albanezen naar de Donau gezonden en den Sultan geschreven, dat hij zelve te veld zou trekken, zoo de nabuurschap der Montenegrijnen en de toestand zijner residentie, wier bevolking voor twee derden uit Christenen bestaat, hem dit veroorloofden. Uit het zuiden van Bosnie maken de inwoners zich mede gereed, om naar de Donau te trekken.

— Volgens brieven van Corfu is de engelsche ambassadeur sir *Stratford Canning* van daar naar Poros gezeild, doch zijn er de graaf *Guilleminot* en de marquis *de Ribeaupierre* gebleven.

GENUEN, den 24 September.

De koningin van Portugal wordt nog altijd hier te land verwacht. Men gelooft, dat zij te Falmouth zal aankomen en vervolgens naar Plymouth gaan, waar de voornaamste portugesche uitgewekenen zich bevinden; zullende zij van daar over Exeter naar Londen komen.

Albier is ontvangen eene proclamatie van Keizer Don *Pedro* aan de portugesche natie, van den 25sten Julij. Z. M. spreekt in dezelve niet als Souverein tot de Portugesen, maar als vader van hunne wettige Koningin Donna *Maria*, en veroordeelt het gedrag van Don *Miguel*, doch meent, dat genoemde Infant door invloed van anderen gehandeld heeft; voorts vermaant hij de natie, om zich tot den Regent te wenden, en te verzoeken, om haar volgens de bezworene constitatie te regeren, niet twijfelende of zulk een verzoek zal ingang vinden, en zoo wel den Regent als de natie van den rand des verderfs terug brengen.

— Bij het vertrek der laatste paketboot van Rio-Janeiro waren er de gemagtigden van Buenos-Ayres tot het sluiten van den vrede nog niet aangekomen; algemeen dacht men, dat dadelijk na hunne komst de vrede zou geteekend worden.

PARIJS, den 21 September.

Z. M. de Koning is van zijne reis naar de oostelijke departementen in goeden welstand terug gekomen. Z. M. schijnt zeer te vreden over de wijze, waarop hij gedurende deze reis door zijne onderdanen is ontvangen.

— Bij koninklijke ordonnantie worden alle de jonge soldaten, die dispensabel zijn van de klasse 1827, in activen dienst opgeroepen.

— Den 23 September. De laatste depêches van den generaal *Maison* melden, dat de twee eerste brigaden van de expeditie in Morea geland zijn en wel te Petalidi, op de westkust van de golf van Coron, tusschen die vesting en Calamata, vrij dig bij Navarino. Terstond is de generaal en chef in betrekking gekomen met *Ibrahim*-pacha. De troepen genoten eene volmaakte gezondheid; de geest die hen bezielde, was boven allen lof verheven en hunne krijgstucht voorbeeldig, zoo dat die reed aan de inwoners een vol vertrouwen inboezemde. De administrative dienst voor het leger is geheel verzekerd; alleen zal men moeite hebben, om voo

der voor de paarden te vinden, tot dat de transporten, die van verschillende havens naar Morea gezonden zijn, zullen aankomen. Den 29 Augustus is de expeditie op de hoogte van Navarino aangekomen, waar de admiraals *de Rigny*, *Malkolm* en *Heiden* haar te gemoet kwamen.

— Modon scheen geen tegenstand te zullen bieden; Coron daar en tegen een beleg te willen uithouden, maar het garnizoen was gering en de plaats zoo slecht verdedigd, dat in alle gevallen die wrerstand van korten duur moest zijn. Patras heeft eene bezetting van 4 a 5000 man en derwaarts zal, denkt men, de expeditie zich rigten, na Modon en Coron genomen te hebben. Het land is zeer vruchtbaar, maar draagt sporen van verwoestingen, die er de Turken hebben aangerigt.

Men meldt uit Toulon dat aldaar dagelijks nieuwe troepen en transportschepen aankomen, ten einde eene derde expeditie zamen te stellen.

Brieven uit Cadix van den 5den melden, dat de ontruiming dier plaats door de fransche troepen den 11den een aanvang moest nemen.

Bij voortduring vernemt men uit Spanje van onrustige bewegingen, die in Saragossa zijn ontstaan wegens het niet voldoen der tienden aan de geestelijkheid. Men schijnt dezelve gewapenderhand te willen invorderen, doch het laat zich aanzien, dat de landlieden alsdan geweld met geweld zullen trachten te keeren.

— Men zegt alhier, dat Z. H. de Paus het gedrag [illegible] bisschoppen in de zaak van de [illegible] 16 Junij niet goedkeurt, en vertoogen daar tegen gedaan heeft.

Iets over de Turksche provincien, welke thans het tooneel der oorlogs uitmaken.

(Vervolg van het vorig nr.)

Europisch Turkije bevat 900 groote en 8000 kleinere leengoederen. In Aziatisch Turkije telt men bijna hetzelfde getal. Er zijn familien, die sedert eeuwen enkele provincien beheerschen, onder anderen de familie van *Kara-Osman-Ogloe* en die der Chans van de Krim; deze laatste, die [illegible] is, sedert zijne landen door [illegible] heeft van ouds aanspraak op den troon van Konstantinopel.

Bulgarije, de eerste Turksch-Slavonische provincie, strekt zich uit van het oosten naar het westen, van de grenzen van Servie tot aan de Zwarte Zee. Ten noorden begrensd door de Donauw, is zij ten zuiden door den bergketen van den Hemus bepaald, het laatste bolwerk, waardoor de natuur de hoofdstad des Rijks heeft beschermd. Deze provincie bevat meer dan een millioen inwoners, die meerendeels tot de Grieksche kerk behooren. Men spreekt er Grieksch en Slavonisch. De Muzelmannen zijn er talrijker dan in Servie. De Bulgaren, een vruchtbaar land bewonende, zijn vlijtig doch onwetend. Drie voorname plaatsen, Widdin, Silistria en Rudschuck, verdedigen de grenzen aan de boorden van de Donau. In de jongste oorlogen heeft deze provincie zeer veel geleden. Het Mahomedaansch gedeelte harer bewooners werd door de wapenen der Russen en door de pest bijna geheel en al vernield.

Wallachije en Moldavie mogen in onzen tijd beschouwd worden als afgescheiden van het Turksche rijk, waaraan die vorstendommen vroeger onafgebroken schatpligtig waren geweest. Aanvankelijk bezaten zij een electief bestuur, doch in het begin der achttiende eeuw ontnam de Porte hun het regt, om hunne vorsten of Hospodars te kiezen en gaf zich zelve het regt om die te benoemen. Sedert dien tijd is deze waardigheid altijd aan Grieken van Fanar, (†) die met hunne onderhoorigen den buit hunner plunderzucht verdeelden, terwijl de Turksche Diaksa's of Intendanten, jaarlijks, met den firman in de hand, rundvee, granen, vruchten, hout en honderd andere producten van dit vruchtbare land, ten behoeve der hoofdstad, tegen willekeurig bepaalde en zeer geringe vergoedingen, kwamen wegslepen. Misdadigers, die aan de galeijen geketend zijn, zegt een beroemd reiziger, zijn de eenige menschen, die het lot der arme Wallachijers kunnen benijden.

Men gelooft, dat de Wallachijers en Moldaviers nakomelingen zijn van de Daciers, wier grondgebied zij bewonen, alsmede van Romeinen, die hier eene volkplanting gevestigd hebben, en van Slavoniers, die zich, na den inval der Barbaren, in dit land hebben nedergezet. De taal is een verbasterd Latijn met Slavonisch vermengd. Zij geven zich zelven den naam van Romani of Romaniasti, die waarschijnlijk van Romanus afkomstig is. De Transilvaniers hebben denzelfden oorsprong, doch zijn, onder de Oostenrijksche beheersching, nader aan de Duitsche zeden gekomen.

Sedert deze twee vorstendommen door Grieksche familien beheerscht worden hebben aldaar zeer vele edelen of Bojaren hunne leenmannen vrij gemaakt en hun het regt van erfelijk bezit over hunne goederen geschonken. Thans worden de zoons der rijke Bojaren aan de Russische en Duitsche universiteiten opgevoed, en men heeft zelfs ook te Bucharest en te Jassij akademien opgerigt.

De Wallachijers hebben algemeen eene sterke ligchaamsgesteldheid en een innemend voorkomen, doch als bewoners van een vruchtbaar en barbaarsch land zijn zij onwetend en traag. De naam *Wallach*

(†) Het gedeelte van Konstantinopel, dat door Grieken word bewoond.

beteekent in het Slavonisch *Herdet*, en werd hun oorspronkelijk gegeven tijdens hunne verhuizing met hun vee naar de andere zijde van de *Donau*. Zij vestigden verscheiden koloniën in sommige landstreken van Macedonie en Tracie, als ook langs de naauwten van het Pindisch gebergte. De nakomelingen dezer kolonisten, die even zoo oorlogzuchtig en herderlijk van aard zijn als hunne voorzaten, worden nog door den naam van Megalo-Wallach, dat is Groote Wallachiers, onderscheiden. Zij hadden in Macedonie eene stad gebouwd, met name Voscopolis, die in de jongst verloopene eeuw door de Albaniers uitgeplunderd en vernield is geworden. De inwoners dezer stad hebben de wijk genomen naar Hongarije, waarvan de bevolking grootendeels uit Wallachijers bestaat, die eene afzonderlijke taal en verschillende zeden behouden van die der Slavoniërs en der Magiaren, welke de grondbevolking van Hongarije uitmaken.

De Wallachijers en Moldaviers zijn bijna allen der Grieksche kerk toegedaan. Zij hebben het Slavonisch alphabet aangenomen. Wallachije heeft eene bevolking van een millioen, en Moldavie van 400,000 zielen.

Wij hebben aan het hoofd van dit opstel aangemerkt, dat de Turken eene zeer onnaauwkeurige statistiek bezitten. De reden daarvan ligt in den aard van zulk een barbaarsch gouvernement. Zij hebben geen register van den burgerlijken staat, en doen geene opnemingen van de bevolking; dit bedrag van het hoofdgeld, over de Raijet (onderdanen) (§) geheven, is van geen nut, om de bevolking te begrooten; deze belasting, eenmaal in de provincien bepaald zijnde, moet altijd dezelfde som opbrengen, onverschillig of de bevolking vermeerdert of vermindert. Het eenige middel om de Turksche bevolking met eenige waarschijnlijke naauwkeurigheid te begrooten is de gemiddelde som te nemen van de onderscheidene opgaven der meest geloofwaardige reizigers; alsdan bekomt men het volgende resultaat:

Bevolking van Europisch Turkije.

Wallachije en Moldavie	1,400,000 zielen
Servie	950,000 "
Bosnie en Croatie	700,000 "
Bulgarie	1,200,000 "
Albanie	800,000 "
Epirus	370,000 "
Macedonie	500,000 "
Romelie en Thracie	2,500,000 "
Thessalie	370,000 "
Griekenland (eigenlijk) Morea en eilanden	1,300,000 "
Te zamen	9,890,000 zielen

(§) Kaijet, met den Arab. uitgesproken of uit voor het meervoud, verkeerdelijk in de meeste nieuwspapieren Raijas genoemd.

Wanneer men nu deze bevolking in hare onderscheiden stammen schift, zal men de volgende getallen bekomen: anderhalf millioen Slavoniers; twee millioen Turken; bijna een millioen Albaniers, en vijftienmaal honderd duizend Wallachijers en Romaniasti. De Grieken en Turken zijn over de geheele uitgestrektheid van het Turksche grondgebied verspreid; de Albaniers en Wallachijers zijn ook hier en daar buiten de provincien van deze namen verstrooid.

Verdeelen wij daarenboven de geheele bevolking naar den godsdienst, welke zij belijden, zoo bekomen wij drie millioen Muzelmannen (de Mahomedaansche Slavoniers en Albaniers daaronder begrepen); zes millioen Grieksche en Armeenische Christenen; bijna vijfmaal honderd duizend Katholijken, en het overschot Joden.

Ondertrouwd:
Ruinerwold, den 25. Sept. 1828.

C. ALBERTI
Predikant
en
M. P. DERKS.

De Kommissie van Landbouw, in de provincie Drenthe, brengt bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat, volgens art. 8 van het Reglement [illegible] de keur der Dekhengsten zal plaats hebben ten huize van *J. Donker*, te Assen, op maandag den zesden October eerstkomende.

De Kommissie voorn.
H. TONCKENS,
Sekretaris.

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN ENZ., VERKOCHT TE GRONINGEN, *gehouden de eerste heft der maand September.*

Witte Tarwe, het mud	f 6 – 70	Boter, het pond	f 0 – 55
Bonte dito	– 6 – 70	Rundvleesch	– 0 – 50
Rogge	– 5 – 25	Kalfsvleesch	– 0 – 50
Vroege Garst	– 4 – 12	Schapenvleesch	– 0 – 25
Late Dito	– 3 – [illegible]	[illegible]	– 0 – 25
Boekwit	– 4 – [illegible]	[illegible]	– 0 – [illegible]
Haver	– 3 – 55		

TE MEPPEL, *op de markt van den 18 September.*

Rogge, het mud	f 5 – 10	Boter, 1¼ pond	– 0 – 55
Boekweit, het mud	– 4 – 05		

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 26 September.

Werk. Schuld 5/2 pCt.	55 7/8	Amort. Sjudie	9 3/8
Restant Uitg. dito	33 1/8	Leeuwen 2½ pCt.	9 5/8
Kans-Biljetten	18¾ a 19	Ned. Handelmaats.	188 1/4

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*